

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/47/2019
Identifikačné číslo spisu: 1716205239
Dátum vydania rozhodnutia: 16.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1716205239.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I., bývajúceho v L., prechodne v F., proti žalovanej K. s miestom pobytu obec F., zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Jozef Holíč s. r. o., so sídlom v Bernolákove, Poľovnícka 4, IČO: 51 163 730, o zaplatenie 1 544,41 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 39 C 217/2016, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. júla 2018 sp. zn. 9 Co 91/2018, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 25. júla 2018 sp. zn. 9 Co 91/2018 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. septembra 2017 č. k. 39 C 217/2016-25: I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 544,41 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % zo sumy 1 544,41 € do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, III. žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o jeho výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) označeným uznesením odmietol odvolanie žalovanej. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odmietnutie odvolania odôvodnil jeho oneskoreným podaním. Vychádzal z toho, že napadnutý rozsudok bol žalovanej doručený 3. novembra 2017, koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na sobotu 18. novembra 2017 a posledným dňom na podanie odvolania bol najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. 20. november 2017. Žalovaná odvolanie spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty podala na poštovú prepravu 28. februára 2018, teda zjavne oneskorene.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzuje z § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj ako C.s.p.) nakoľko súd nesprávnym procesným postupom jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Za nezákonné označila doručenie písomnosti

vyvesením na úradnej tabuli súdu. Poukazovala na to, že napriek tomu, že od roku 2010 v registri obyvateľov má pobyt evidovaný na Obci F., rozsudok súdu prvej inštancie jej bol doručovaný cez úradnú tabuľu súdu; vzhľadom k tomu nemala možnosť sa o rozsudku a rovnako aj o žalobe a nariadenom pojednávaní dozvedieť. Uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie žiadala doručiť podaním z 22. februára 2018 v ktorom tiež požiadala „o prinavrátenie lehoty na odvolanie“ a súčasne pripojila plnú moc na zastupovanie v konaní. Rozsudok súdu prvej inštancie bol jej právnomu zástupcovi doručený až dňa 22. marca 2018, a preto odvolanie mohla podať až po tomto dni. Mala za to, že za odvolanie, ktoré podala spolu s návrhom na odpustenie zmeškania lehoty je možné považovať jej podanie doručené súdu 28. marca 2018 a nie podanie z 22. februára 2018, ktoré urobila z opatrnosti. Na základe uvedeného žiadala, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobca sa k dovolaniu vyjadril podaním z 19. decembra 2018. Vo svojom písomnom vyjadrení uviedol, že žalovaná ignoruje súdne konanie a predvolania a svojím konaním vedome a zámerne zmeškala lehotu na podanie odvolania, nedôvodne žiada o zrušenie rozsudku, ktorý nadobudol právoplatnosť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas žalovaná, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

7. Ako vyplýva z obsahu podaného dovolania, žalovaná vyvodzuje jeho prípustnosť z § 420 písm. f/ C.s.p.

8. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Najvyšší súd už v judikátoch R 23/1994 a R 4/2003 a tiež v rozhodnutiach sp. zn. 1 Cdo 41/2000, 2 Cdo 119/2004, 3 Cdo 108/2004, 4 Cdo 20/2001, 5 Cdo 434/2012, 6 Cdo 107/2012, 7 Cdo 142/2013 konštatoval, že o znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konať pred súdom ide tiež v prípade postupu súdu, ktorý sa z určitého dôvodu odmietol zaoberať meritom veci (odmietol podanie alebo konanie zastavil alebo odvolací súd odmietol odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup neboli dané. Aj v zmysle súčasnej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (2 Cdo 195/2018, 3 Cdo 34/2017, 5 Cdo 65/2018, 7 Cdo 101/2018, 8 Cdo 7/2018) dochádza k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP postupom súdu, ktorý sa bez splnenia procesných predpokladov odmietne zaoberať meritom veci (napríklad konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie).

10. Podľa § 223 ods. 1 C.s.p. rozsudok súd doručuje stranám do vlastných rúk.

11. Podľa § 105 ods. 1 C.s.p. súd doručuje písomnosť na pojednávaní alebo pri inom úkone súdu; tým nie je dotknutá povinnosť súdu doručovať písomnosť do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu.

Podľa § 105 ods. 2 C.s.p. ak nemožno doručiť písomnosť podľa odseku 1 a ak nejde o doručenie písomnosti do vlastných rúk, súd na žiadosť strany doručí písomnosť na elektronicкую adresu. Písomnosť súdu sa považuje za doručeníu po troch dňoch od jej odoslania, aj keď ju adresát neprečítal.

Podľa § 105 ods. 3 C.s.p. ak nemožno doručiť písomnosť podľa odsekov 1 a 2, súd doručuje prostredníctvom doručujúceho orgánu.

12. Podľa 106 ods. 1 C.s.p. ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti

a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca,

b) právnickej osobe na adresu sídla zapísaného v obchodnom registri alebo inom verejnom registri.

Podľa § 106 ods. 2 C.s.p. strana si môže zvoliť zástupcu na doručovanie.

Podľa § 106 ods. 3 C.s.p. ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručeníú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

13. Zákon č. 160/2015 Z.z. v ustanovení § 115 doručovanie písomnosti upravuje iba nepriamo. Uvedené ustanovenie ukladá súdu iba povinnosť niektoré údaje zverejniť vtedy, ak mu to ukladá priamo zákon č. 160/2015 Z.z. (porovnaj § 106 ods. 3, § 116 ods. 1 a 2 C.s.p.) alebo osobitný predpis (napr. zákon č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii).

14. Súd doručuje písomnosti stranám sporu na adresu, ktorú si sami zvolia. Pre doručenie je rozhodujúce naplnenie predpokladov pre zvolený spôsob doručovania. V súvislosti s posúdením účinnosti doručenia písomnosti určenej fyzickej osobe má osobitný význam právna úprava v ustanoveniach zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky. Tento zákon okrem iného upravuje práva a povinnosti občanov Slovenskej republiky (ďalej len "občan") pri hlásení ich pobytu, a tiež práva a povinnosti obcí pri vedení evidencie pobytu občanov. Trvalý pobyt je upravený v ustanovení § 3 a osobitne v § 5 je upravené doručovanie písomnosti osobám, ktorým bol zrušený trvalý pobyt.

15. Z ustanovenia § 5 zákona č. 253/1998 Z.z. vyplýva, že občan, ktorému bol trvalý pobyt zrušený podľa § 7 ods. 1 písm. d) až g) a ktorý sa nemôže prihlásiť na trvalý pobyt podľa § 3 alebo § 4, sa môže prihlásiť na trvalý pobyt v ohlasovni v mieste, kde sa zdržiava. V takom prípade občan predkladá iba doklad podľa § 3 ods. 8 písm. a), ak ho nemá, doklad podľa § 3 ods. 8 písm. b) a ako miesto trvalého pobytu sa uvedie iba obec pobytu. Adresa sídla obecného úradu tejto obce je adresou takého občana na účely doručovania písomností od orgánov verejnej správy a iných štátnych orgánov a na účely zápisu do zoznamu voličov. Obec je povinná spôsobom v mieste obvyklým, najmä oznámením na úradnej tabuli, upozorniť prihláseného občana, že mu bola alebo že mu má byť doručená písomnosť.

16. Zo spisu vyplýva, že žalovaná v registri obyvateľov Slovenskej republiky s účinnosťou od 23. novembra 2010 má trvalý pobyt evidovaný na adrese Obec F. (č. l. 8 spisu), pričom uvedenú adresu ako bydlisko žalovanej označil v žalobe aj samotný žalobca. Súd prvej inštancie doručil žalovanej rozsudok prostredníctvom verejnej vyhlášky. Oznámenie o doručovaní písomnosti - rozsudok č. k. 39 C 217/2016-25 z 19. septembra 2017 bolo vyvesené na úradnej tabuli Okresného súdu Pezinok dňa 19. októbra 2017 a zvesené bolo 4. novembra 2017. Podaním zo 17. januára 2018 (č. l. 36 spisu) žalovaná označila doručenie rozsudku označeným spôsobom za nezákonné, žiadala „o navrátenie do stavu, kedy mi bude vrátené právo na účinný opravný prostriedok“ a zároveň požiadala súd o jeho doručenie na adresu evidovanú v registri obyvateľov - Obec F.. Súd prvej inštancie v uznesení z 2. februára 2018 č. k. 39 C 217/2016-40 poukázal na vady uvedeného podania a vyzval žalovanú na ich odstránenie. Na predmetné uznesenie, ktoré jej bolo doručené 19. februára 2018 (č. l. 41 spisu) opakovane žalovaná reagovala podaním z 22. februára 2018 (odoslané na poštovú prepravu bolo 28. februára 2018) tentokrát prostredníctvom zvoleného zástupcu advokáta JUDr. Jozefa Holiča, ktorého poverila svojím zastupovaním na základe plnej moci z 22. februára 2018 (č. l. 45 spisu) s tým, že opätovne požiada o doručenie rozsudku a navrátenie lehoty na podanie odvolania. Súd prvej inštancie podanie vyhodnotil ako návrh na odpustenie zmeškania lehoty so zreteľom na to, že žalovaná, resp. jej právny zástupca k nemu

pripojil aj podanie z toho istého - odvolanie proti rozsudku OS PK 39 C 217/2016-25 zo dňa 19.9.2017 a uznesením č. k. 39 C 217/2016-48 zo 14. marca 2018 návrh zamietol. Rozsudok žalovanej a ani jej právnomu zástupcovi doručený osobitne nebol [tvoril iba prílohu k uzneseniu č. k. 39 C 217/2016-48 zo 14. marca 2018 (č. l. 51 spisu)].

17. Ako už bolo uvedené súd doručuje písomnosti stranám sporu na adresu, ktorú si sami zvolia. Pre určenie miesta doručenia písomnosti (pre určenie adresy) je rozhodujúce to, kde má adresát v čase doručovania písomnosti adresu trvalého pobytu (§ 106 ods. 1 písm. a/ C.s.p.). Za predpokladu, že žalobca uvedie adresu žalovaného priamo v žalobe (ako tomu bolo v prejednávanej veci), je žiaduce rešpektovať žalobcom označenú adresu, keďže treba vychádzať z predpokladu, že žalobca miesto pobytu žalovaného pozná. Odvolanie, ktoré podala žalovaná, resp. jej právny zástupca 28. februára 2018 (po tom, čo si zadovážila zo súdneho spisu fotokópiu celého spisu, resp. keď sa dozvedela o obsahu samotného rozsudku č. k. 39 C 217/2016-25), podľa názoru dovolacieho súdu treba považovať za účinne podané, aj keď k nemu došlo ešte pred doručením rozsudku, teda ešte pred začatím plynutia odvolacej lehoty (viď Zborník IV s.764).

18. Najvyšší súd so zreteľom na uvedené konštatuje, že pokiaľ odvolací súd odmietol odvolanie žalovanej ako oneskorene podané, dopustil sa procesnej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale zároveň jeho dôvodnosť (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

19. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 C.s.p.). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 449 ods. 2 C.s.p.). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.